

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-4-018
Karar Sayısı : 25-23/554-358
Karar Tarihi : 26.06.2025

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyele : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER : Cüneyd DAL, Sebahat Gözde BİRCAN, Burçin GÜLEŞ, Alican ŞENTÜRK, Emine YAŞAR, Ayberk GÜLTEKİN, Melih Gökhan DURMUŞ, Sadiye Sıla BAKIRCI

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Türkiye Garanti Bankası AŞ
Temsilcisi: Sezin ELÇİN
Esentepe Mah. Harman 1. Sok. Nida Kule, No:7-9,
İç Kapı No:23, Şişli/ İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 12.12.2024 tarih ve 24-53/1172-505 sayılı kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11. maddesi çerçevesinde değiştirilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 07.04.2022 tarihli 22-16/265-M(2) sayılı kararı ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 13. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyetin geri alınmasının gerekli olup olmadığının tespiti adına, Kurulun muhtelif kararları ile muafiyet tanınan Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmelerine (Bonus Sözleşmeleri) yönelik inceleme başlatılmasına karar verilmiştir.
- (3) Bonus Sözleşmelerine yönelik alınan Kurul kararı uyarınca T. Garanti Bankası AŞ'ye (GARANTİ) gönderilen 09.05.2022 tarih ve 43298 sayılı yazı ile Bonus Sözleşmelerinin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi açısından değerlendirilebilmesini teminen muafiyet başvuru formunun hazırlanıp gönderilmesi talep edilmiştir¹. Bu kapsamda GARANTİ tarafından Bonus Programına dâhil tüm bankalar ile akdedilen Bonus Sözleşmelerini kapsayacak şekilde sunulan muafiyet başvurusu, 30.06.2022 tarih ve 29381 sayı ile Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına intikal etmiştir. Ayrıca 27.11.2023 tarihinde GARANTİ tarafından yapılan başvuruda, GARANTİ ile Denizbank AŞ (DENİZBANK) arasında akdedilmesi planlanan ve bir önceki muafiyet başvurusuna konu sözleşmeden bazı farklılıklar içeren Bonus Sözleşmesine muafiyet tanınması talep edilmiştir. Benzer şekilde, GARANTİ tarafından yapılan başvurular kapsamında;
- GARANTİ ile ICBC Turkey Bank AŞ'den (ICBC) arasındaki iş birliğine dair mevcut Bonus Sözleşmesinin 20.12.2023 tarihinde güncellenmiş olduğu²,

¹ İlgili yazıda, usul ekonomisi bakımından tek bir muafiyet başvurusunda bulunulması ve bu başvuru kapsamında GARANTİ ve diğer bankalar arasında akdedilmiş olan tüm marka paylaşım sözleşmelerine yönelik açıklamalara yer verilmesi istenmiştir.

² ICBC, GARANTİ ile imzalamış olduğu Bonus Sözleşmeleri ile en başından beri Bonus özellikli kredi kartı pazarlama faaliyeti (kredi kartı ihracı) yürütmekteyken, işyerlerine Bonus özellikli kredi kartı ile taksitli ödemeleri kabul etmeleri için fiziki ya da sanal POS hizmeti (üye işyeri edinme) sunamamaktadır.

- GARANTİ ile Şekerbank Türk AŞ (ŞEKERBANK) arasındaki iş birliğine dair mevcut Bonus Sözleşmesinin 11.03.2024 tarihinde güncellenmiş olduğu,
- GARANTİ ile ING Bank AŞ (ING) arasındaki iş birliğine dair mevcut Bonus Sözleşmesinin 01.04.2024 tarihinde güncellenmiş olduğu ve
- GARANTİ ile Türk Ekonomi Bankası AŞ (TEB) arasındaki iş birliğine dair mevcut Bonus Sözleşmesine ek olacak şekilde 13.08.2024 tarihinde ek sözleşme akdedildiği

belirtilmiş ve söz konusu sözleşmelere muafiyet tanınması talep edilmiştir³.

- (4) Bu doğrultuda hazırlanan muafiyet raporu, Kurulun 12.12.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-53/1172-505 sayılı karar ile;
- Söz konusu anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
 - Bonus Sözleşmeleri ve/veya eklerinde yer alan;
 - a. Banka ve ödeme kuruluşlarının, birbirlerinin Bonus Programı kapsamındaki (Web üyesi yapılmış) üye işyerlerine hizmet sunmasının yasaklanmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - b. Banka veya ödeme kuruluşlarının, başka bir banka veya ödeme kuruluşu ile Bonus üye işyeri ilişkisi devam eden üye işyerleri ile Bonus Programı kapsamında hizmet sunmak için görüşme yapmasının yasaklanması ve Bonus üye işyeri ilişkisi sona ermiş işyerlerine başka bir banka veya ödeme kuruluşunun Bonus Programı kapsamında hizmet sunmasının bir aylık bekleme süresine tabi kılınmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - c. Bonus Programına üye bankaların Bonus Programı dışında başka bir ortak markalı kredi kartı programına üye olmasının sözleşme fesih sebebi sayılmasına yönelik rekabet etmeme yükümlülüğü niteliğindeki sözleşme hükümlerinin,
 - d. Bonus Programı üyeliğinin sona ermesi durumunda, program üyeliği sona eren bankanın, Bonus Programı üyeliği boyunca ihraç etmiş olduğu Bonus markalı kredi kartlarını toplaması ve bu kredi kartlarını Bonus marka ve logosu içermeyen yeni kredi kartları ile değiştirmesi sürecine ilişkin kart çevirme süresinin, dokuz aydan kısa süreyle sınırlandırılması ve bu sürede ilgili kredi kartlarının taksitli işlemlere ve ödül puan kazanımına kapalı tutulmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - e. Bonus markalı kredi kartlarıyla yapılan harcamaların, Bonus Programına üye ilgili bankanın POS'undan işleme alınmasının zorunlu tutulmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - f. Bonus Programına üye bankaların, Bonus Programı kapsamında birbirlerinin müşterilerini çekecek şekilde kampanya düzenlemesinin yasaklanmasına yönelik sözleşme hükümlerinin,
 - g. Ödeme kuruluşlarının, Bonus Programı kapsamında hizmet sundukları üye işyerlerinin başka kart programlarına üye ödeme hizmeti sağlayıcısından da hizmet alması durumunda; bu üye işyerlerinin Bonus Programının diğer kart/sadakat uygulamalarına göre daha az ödül kazandırdığı, daha pahalı

³ Ek olarak, söz konusu bankalar dışında GARANTİ ile Alternatifbank AŞ arasında 05.03.2024 tarihinde ve GARANTİ ile Türkiye Finans Katılım Bankası AŞ arasında 18.03.2024 tarihinde Bonus Sözleşmeleri akdedilmiştir. Muafiyet incelemesine konu sözleşmeler ile benzer niteliği haiz anılan sözleşmeler de işbu kararda yapılan muafiyet incelemesi kapsamına dahil edilmiştir.

olduğu şeklinde bir ifadeye ya da bu sonuçlara neden olabilecek uygulamalara girişmemesini temin etmesine yönelik sözleşme hükümlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğuna, bu nedenle anılan sözleşmelere menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,

- Yukarıda yer verilen (a), (c) ve (e) bentleri kapsamındaki sözleşme hükümlerinin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet koşullarını karşıladığına, bununla birlikte yine yukarıda yer verilen (b), (d), (f) ve (g) bentleri kapsamındaki sözleşme hükümlerinin ise 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle bir bütün olarak Bonus Sözleşmelerinin bireysel muafiyetten yararlanamayacağına,
- Yukarıda yer verilen (b) bendinde bahsi geçen görüşme yapma yasağının kapsamının, hizmet aldığı sağlayıcıyı değiştirmek amacıyla teklif almak isteyen üye işyerleri ile yapılacak görüşmeleri içermeyecek şekilde daraltılması ve aynı bentte bahsi geçen bir aylık bekleme süresinin sözleşmelerden kaldırılması, (d) bendinde bahsi geçen kart çevirme süresinin en az dokuz ay olarak belirlenmesi ve aynı bentte bahsi geçen kart çevirme süresi boyunca ilgili kartların taksitli işlemlere ve ödül puan kazanımına kapalı tutulacağına yönelik hükümlerin sözleşmelerden kaldırılması, (f) bendinde bahsi geçen kampanya kısıtlamalarının kapsamının, Bonus Programına üye bankaların Bonus Programı üyesi diğer bankaların kampanyalarını istikrarlı şekilde ve doğrudan hedef alan kampanyalar ile sınırlandırılması ve (g) bendinde bahsi geçen rekabeti sınırlayıcı hükümlerin ise sözleşmelerden kaldırılması koşuluyla Bonus Sözleşmelerine 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet tanınmasına,
- Bu kapsamda tadil edilip taraflarca akdedilecek Bonus Sözleşmelerinin gerekçeli Kurul kararının tebliğinden itibaren dokuz ay içinde Kuruma tevsik edilmesi veya aynı süre zarfında ilgili sözleşmelerin ve Bonus Programı kapsamında bankalar arasında tesis edilen iş birliğinin sonlandırılması gerektiğine, aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde sözleşme tarafları hakkında işlem başlatılmasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, oy birliği ile karar verilmiştir.

(5) Bahse konu karar, GARANTİ tarafından 05.05.2025 tarihinde tebellüğ edilmiştir. GARANTİ temsilcisi tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 30.05.2025 tarih ve 68906 sayı ile intikal eden yazıda ise; Kurulun 12.12.2024 tarihli ve 24-53/1172-505 sayılı kararının yalnızca bir aylık bekleme süresinin kaldırılmasına ilişkin hükmünün yeniden değerlendirilmesi amacıyla 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (İYUK) 11. maddesi çerçevesinde talepte bulunulmuştur. Başvuruda özetle;

- Bonus Sözleşmeleri'nde yer alan bir aylık bekleme süresinin, ilgili üye işyeri tarafından Bonus kart kabul edilememesi sonucuna yol açmadığı, Bonus Sözleşmelerinin bu nitelikte bir yasak içermediği, dolayısıyla Bonus Kredi Kartı Programına dâhil olan bir üye işyerinin, bir aylık bekleme süresi içinde platform bankaları dışında bir banka ya da ödeme kuruluşu tarafından tesis edilen ancak Bonus özelliği olmayan bir POS üzerinden dahi Bonus kart kabulü yapmaya devam edebileceği,
- Bir platform bankası ile sözleşme imzalamak suretiyle Web üyesi olan ve Bonus kart kabul eden bir üye işyerinin, diğer bankaların ve ödeme kuruluşlarının yanı sıra bir diğer platform bankası ile Bonus kredi kartı özelliği taşımayan kartların kabulü hususunda üye işyeri ilişkisi tesis etme imkânına sahip olduğu, dolayısıyla bir üye

işyeri nezdinde aynı anda iki farklı platform bankasına ait POS bulunmasının, ilgili üye işyerinin diğer banka ve kredi kartlarına ilişkin işlemleri farklı banka POS'u veya diğer platform bankası tarafından tesis edilen Bonus özelliği olmayan POS'tan gerçekleştirmesine engel bir durumun bulunmadığı,

- Bir aylık bekleme süresi boyunca ilgili üye işyerlerinde Bonus kart sahiplerinin yalnızca Bonus markalı kartlara özgü taksit avantajlarından ve Bonus kampanyalarından yararlanamayacağı, bununla birlikte bankaların Bonus harici taksit ve diğer kampanyalarından faydalanmaya devam edebileceği,
- Üye işyerlerinin, farklı bankalarla akdettikleri kampanya anlaşmalarıyla ürün ya da dönem bazında müşterilerine çeşitli vadelerde taksit imkânı sunabildiği, bu anlaşmaların platform bankaları ile akdedilse dahi Bonus Sözleşmeleri çerçevesinde gerçekleşmek zorunda olmadığı, platform bankalarının, iş birliği içinde olduğu üye işyeri ile hâlihazırda banka özelinde sunulan taksit avantajlarına ek olarak Bonus kart özelinde de ayrıca avantaj sunma imkânına sahip olduğu,
- Nitekim 2024 yılı içinde GARANTİ'nin Bonus özellikli kartlarıyla gerçekleşen toplam taksitli işlem cirosunun (.....) TL olduğu, taksit kampanyaları kapsamındaki işlem cirosunun ise (.....) TL'de kaldığı, yani Bonus kartlarla gerçekleşen tüm taksitli alışverişlerden yalnızca %(.....)'sinin Bonus'un taksit kampanyaları kapsamında gerçekleştiği, 2024 yılında taksit kampanyalarına katılım sağlayarak Bonus taksit avantajlarından faydalanan kişi sayısının (.....) olduğu ve bu sayının toplam Bonus kart müşterilerinin yalnızca %(.....)'ine denk geldiği,
- Bu durumun, taksit imkânı olmaması sebebiyle tüketicilerin mağdur edildiği yönündeki Kurul değerlendirmesinin hatalı ya da eksik olduğunu da gösterdiği, zira tüketicilerin, kart ihraç eden bankalar tarafından yapılan taksit kampanyaları ve ihraç edilen kredi kartları vasıtasıyla taksitli alışveriş yapmaya devam ettiği, kullanıcılardan çok az bir kısmının Bonus markalı kartlara özel bu kampanyalardan faydalanmayı tercih ettiği,
- Öte yandan üye işyerlerinin, hâlihazırda ödeme kuruluşları aracılığıyla alınan çoklu banka POS'u aracılığıyla ve bankaların sunduğu ortak POS altyapısı sayesinde Bonus haricindeki farklı sadakat programları ile çalışabildiği ve müşterilerine bu platformlar aracılığıyla da taksit ya da indirim imkânı sunabildiği,
- Kararda yer alan Bonus markalı kredi kartları özelinde taksitli satış yapılamamasının, ilgili işyerinin önemli ölçüde ciro ve müşteri kaybetmesine yol açabileceği yönündeki değerlendirmenin gerekçesinin anlaşılamadığı ve kararda bu değerlendirmeye dayanak teşkil edebilecek bir verinin de bulunmadığı,
- Bonus kampanyalarına katılan kişilerin dahi önemli bir kısmının bu kampanyalardan çeşitli sebeplerle faydalanamadığı, 2024 yıl sonu itibarıyla toplamda (.....) müşterinin Bonus ödül kampanyalarına katılım sağladığı, bu kampanyalardan kazanım sağlayan müşteri sayısının ise (.....) olduğu, özetle Bonus ödül kampanyalarına katılım sağlayanlardan yalnızca %(.....)'sinin bu kampanyalardan faydalanabildiği,
- 2024 yılında taksit kampanyalarına katılım gösteren (.....) müşteriden yalnızca (.....) tanesinin bu kampanyalar kapsamında taksit yaptırabildiği, taksitli alışveriş yapma imkânı bulunanlardan %(.....)'inin taksitli alışverişi tercih etmediği, ayrıca 2024 sonu itibarıyla Bonus ödül kampanyaları kapsamında gerçekleşen işlem cirosunun (.....) TL olduğu, kazanılan Bonus ödül miktarının ise (.....) TL olarak gerçekleştiği, dolayısıyla Bonus ödül miktarının toplam işlem cirosunun yalnızca %(.....)'unu oluşturduğu,

- Özetle, Bonus ödül ya da taksit kampanyaları ile tüketiciler için avantajlı seçenekler sunulsa da tüketicilerin karar alma motivasyonlarını etkileyen çok sayıda başka unsurun mevcut olduğu, bu nedenle, seçeneklerin bu denli çeşitli olduğu bir sektörde, tek bir üye işyerinin Bonus markalı kartlara yönelik avantajları yalnızca bir ay süre ile sunamamasının tüketicinin zararına olacağı sonucuna ulaşmanın mümkün olmadığı,
- Bir aylık bekleme süresine ilişkin hükmün temel amacının platform bankaları arasında işyeri geçişini engellemekten ziyade, platform bankalarının üye işyeri kazanmak için kendileri yerine diğer markalarla rekabet etmesini sağlamak olduğu, böylece platform bankaları tarafından hâlihazırda Bonus avantajları sunan bir işyeri yerine hiç Bonus avantajı sunmayan bir işyerinin kazanmaya çalışılacağı ve Bonus ağı genişletilip tüketicilerin farklı mağazalardan faydalanabilmesi sağlanarak tüketici refahına olumlu katkıda bulunulacağı,
- Nitekim Kurul tarafından üye işyerlerinin yalnızca bir platform bankası ile çalışabilmesine açıkça ve koşulsuz olarak muafiyet tanındığı dikkate alındığında, Bonus Sözleşmelerinde yer alan bir aylık bekleme süresinin de aslında Kurulun makul gördüğü bu amacın gerçekleşebilmesi için getirilmiş bir hüküm olduğu,
- Bununla birlikte, anılan bir aylık bekleme sürecinin pratikte kesin ve uygulanabilir bir engel oluşturmadığı, Kurul kararlarında ifade edilen mutlak yasaklayıcı etkiden ziyade, bu hükmün şu ana dek sözleşme fesihlerine yol açmadığı ve sembolik bir caydırıcılık unsuru olarak işlev gördüğü,
- Kurul tarafından yapılan *“Bekleme süresi olmaksızın aynı etkinliklerin kazanılamayacağını gösteren aksi bir gösterge bulunmamaktadır.”* tespiti ile hatalı bir değerlendirme yapıldığı, nitekim bir aylık bekleme süresinin olmadığı bir senaryoda; markalar arası rekabetin marka içine taşınacağı ve tüketicilerin farklı üye işyerlerinden elde edebileceği menfaatlerin önüne geçilerek Bonus markasından beklenen etkinin doğmamasına sebep olunacağı, dolayısıyla üye işyerlerinin, platform bankası değiştirmesinde caydırıcı bir unsur bulunmadığından daha az rekabetçi tekliflerle geçişin sağlanabileceği ve Bonus platformunda marka içi rekabetin zayıflayacağı,
- Bu çerçevede, platform bankaları tarafından bir işyeri ile anlaşma yapıldığında, bu işyeri için medya, kampanya ve fiyatlama gibi önemli harcamalara katlanıldığı, söz konusu katlanılan maliyetlerin hemen ardından başka bir platform bankasının aynı işyeri ile herhangi bir bekleme süresi olmaksızın anlaşma yapabilmesinin rekabet dengesini bozan bir "bedavacılık" sonucuna yol açacağı ve bu durumun yalnızca rekabeti değil, aynı zamanda benzer türde kartlara ilişkin marka algısını ve bankalar arasındaki güven esaslı program ortaklığını da zedeleyebileceği,
- Bir aylık bekleme süresinin olmadığı varsayıldığında, bir platform bankası tarafından daha önce yürütülmüş tüm pazarlama faaliyetlerinin boşa gideceği, şöyle ki, bir banka aracılığıyla reklam yapılırken, diğer bankanın POS'u yardımıyla ödemelerin alınacağı ve yalnızca POS sahibi bankanın ticari kazanç elde edeceği, ilgili durumun da bedavacılık sorunu olarak adlandırılacağından yana şüphe bulunmadığı,
- Platform bankaları arasındaki geçişlerin teknik, hukuki ve finansal boyutları da bulunan karmaşık süreçler olduğu, söz konusu geçişlerin tek taraflı iradeyle aniden ve eş zamanlı olarak gerçekleşmesinin, hem mevcut bankanın hem de yeni platform bankasının operasyonel sistemlerinde veri kayıplarına, mali mutabakat hatalarına ve kampanya istismarlarına yol açabilecek riskler taşıdığı, bu yönüyle,

bir aylık bekleme süresinin, platform-üye işyeri-nihai tüketici üçgeninde ticari güvenin korunmasına da hizmet ettiği,

- Kurul kararında işaret edilen “sebepsiz zenginleşme” ya da “kampanya etkinliğine zarar verme” gibi ihtimallerin önlenmesinin, bir aylık bekleme süresi sayesinde mümkün olduğu,
- Sonuç olarak, kararda oluşacağı iddia edilen zararın, elde edilecek tüketici yararı yanında çok sınırlı düzeyde kaldığı, bir aylık bekleme süresinin, Bonus marka ağını genişleterek hizmet dağıtımına olumlu etkide bulunduğu, hedeflenen amaca ulaşmak için zorunlu olandan fazla kısıtlama getirmediği ve hem marka içi hem de marka dışı rekabeti ortadan kaldırmadığı

hususları ifade edilmiştir. Söz konusu iddialara ilişkin olarak düzenlenen 17.06.2025 tarih ve 2022-4-018/BN-02 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.

- (6) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notunda; Türkiye Garanti Bankası AŞ tarafından 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11. maddesi çerçevesinde yapılan başvurunun Kurulun almış olduğu karardan bu yana yapılan değerlendirmeyi etkileyebilecek yeni bir argüman sunmadığı yahut önceki kararın alındığı koşulları etkileyebilecek yeni bir hukuki durum ortaya çıkarmadığı, yeni bir ekonomik gelişmenin bulunmadığı, bu kapsamda Kurulun 12.12.2024 tarihli ve 24-53/1172-505 sayılı kararının değiştirilmesini, kaldırılmasını yahut geri alınmasını gerektirecek bir gerekçe olmadığı ve bu nedenle söz konusu başvurunun reddedilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (7) İYUK'un 11. maddesinin birinci fıkrası;
“İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur.”
 hükmünü amirdir.
- (8) Anılan hüküm gereği taraflar dava açma süresi içinde, bir başka deyişle bahse konu idari işlemin kendilerine tebliğinden itibaren altmış gün içinde bahse konu işlemin geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem tesis edilmesi yönünde muhatap idareye başvurabilir. Kurulun 12.12.2024 tarihli ve 24-53/1172-505 sayılı kararı, GARANTİ temsilcisi tarafından 05.05.2025 tarihinde tebellüğ edilmiştir. Kurum kayıtlarına 30.05.2025 tarih ve 68906 sayı ile intikal eden başvuru, İYUK'un 11. maddesinde öngörülen idari dava açma süresi içerisinde yapılmıştır. Bahse konu başvurunun esasen Bonus üye işyeri ilişkisi sona ermiş üye işyerlerine, başka bir banka veya ödeme kuruluşunun Bonus Programı kapsamında hizmet sunmasının bir aylık bekleme süresine tabi kılınmasına yönelik olduğu görülmüştür. Bu kapsamda başvuru esasa ilişkin aşağıdaki gibi değerlendirilmiştir.
- (9) Kurulun bahse konu kararında; Bonus Sözleşmelerinde yer verilen hüküm uyarınca; sözleşmesi sona eren işyerlerinin mevcut sözleşmelerinin sona ermesinden itibaren bir aylık sürenin sonlanmasına kadar, program üyesi bankaların ilgili işyeri ile Bonus Programına katılım amacıyla görüşme yapması ve bu süre sonlanana kadar işyerinin Bonus programına dâhil edilmesi yasaklanmış ve Bonus Sözleşmelerinin uzantısı niteliğindeki Ek Sözleşme hükümleri ile ödeme kuruluşlarının da bahse konu kısıtlamaya tâbi tutulacağı kararlaştırılmıştır.

- (10) Bu bağlamda Bonus Sözleşmelerinde öngörülen bir aylık bekleme süresi ele alındığında, Bonus Programına dâhil bir işyerinin mevcut banka veya ödeme kuruluşu ile sözleşmesinin sonlanması durumunda, bu işyeri ile Bonus Programı kapsamında yeni bir üye işyeri ilişkisinin kurulmasının bir ay boyunca yasaklanması, ilgili işyerinin bu süre boyunca Bonus markalı kredi kartlarıyla taksitli ödeme alamaması sonucunu doğurmaktadır. Zira gerekçeli kararın ilgili bölümlerinde değinildiği üzere Bonus Programı kapsamında taksitli ödemeler, yalnızca *on-us* olarak yapılan veya *TakasNet*⁴ üzerinden gerçekleştirilen işlemlerde mümkün olmaktadır. Bu durumda bir işyerinin Bonus markalı kredi kartları ile herhangi bir taksitli ödeme alabilmesi için mutlaka bir Bonus POS'u bulundurması gerekmektedir. Bununla beraber işyerleri, tek çekim ödemeleri herhangi bir banka POS'undan geçirebilmektedir. Dolayısıyla tek çekim ödemeler için Bonus POS'u bulundurma zorunluluğu söz konusu olmamaktadır.
- (11) GARANTİ tarafından İYUK m. 11 kapsamında yapılan başvuruda ise; *"2024 yılı içerisinde Garanti'nin Bonus özellikli kartlarıyla gerçekleşen toplam taksitli işlem cirosu (.....) TL olup taksit kampanyası kapsamındaki taksitli işlem cirosu (.....) TL'de kalmıştır. Yani, Garanti'nin Bonus kartıyla gerçekleşen tüm taksitli alışverişlerinden yalnızca %(.....)'sı Bonus'un taksit kampanyası çerçevesinde gerçekleşmiştir. Bu veriden de anlaşılabacağı üzere, Bonus kampanyasından faydalanılamasa dahi, Bonus kartla taksitli işlem yapılabilir. 2024 yılında taksit kampanyalarına katılım sağlayarak Bonus'un taksit avantajından faydalanan kişi sayısı (.....) kişidir. Bu sayı toplam Bonus Kart müşterilerinin yalnızca %(.....)'te denk gelmektedir. Esasen bu durum, Sayın Kurul'un taksit imkânı olmaması sebebiyle tüketicilerin mağdur edildiği yönündeki açıklamasının hatalı ya da eksik bir değerlendirmenin sonucu olduğunu da göstermektedir."* ifadelerinin yer aldığı görülmektedir. Söz konusu ifadeler ile ilgili bir aylık bekleme süreleri boyunca Bonus kredi kartları ile yapılan tüm taksitli işlemlerin değil, yalnızca kampanya kapsamında yapılan taksitli işlemlerin (ör. artı taksit kampanyaları) yapılamayacağı algısı oluşturulmaktadır. Oysaki teşebbüsün söz konusu iddialarının aksine, ilgili bir aylık bekleme süresi boyunca işyerlerinde, sadece kampanyalar kapsamındaki taksitli işlemler değil, Bonus kredi kartları ile gerçekleştirilebilecek tüm taksitli işlemler kabul edilememektedir. Nitekim yukarıda ifade edildiği üzere, bir işyerinin Bonus kredi kartları ile taksitli ödeme alabilmesi, o işyerinde Bonus Programı kapsamında yer alan bir banka veya ödeme kuruluşunun Bonus özellikli POS'unun bulunmasına bağlıdır. Ancak bir aylık bekleme süresinde ise ilgili işyerine program üyesi herhangi bir banka (veya ödeme kuruluşu) tarafından Bonus özellikli POS hizmeti sunulması, Bonus Sözleşmelerine getirilen hükümler üzerinden GARANTİ tarafından yasaklanmaktadır.
- (12) Bu çerçevede Kurul kararında da belirtildiği üzere, bahsi geçen bekleme süresi boyunca işyerlerinin herhangi bir Bonus bankasından veya ödeme kuruluşundan hizmet alamamasına bağlı olarak Bonus kredi kartları ile taksitli ödeme alamamasından kaynaklı olarak işyerlerinin ciddi ciro kayıplarıyla karşılaşabileceği ve bu durumun işyerlerinin hizmet aldıkları Bonus bankası veya ödeme kuruluşunu değiştirebilmeleri noktasında önemli bir geçiş engeli yaratabileceği değerlendirilmiştir. Nitekim ilgili Kurul kararında yer aldığı üzere, kredi kartı ile taksitli ödeme hizmetleri pazarında %(.....) pazar payına sahip Bonus Programının, %(.....) pazar payına sahip

⁴ TakasNet, Garanti tarafından işletilen ve Bonus Programı kapsamındaki ödemelere ilişkin olarak bankalar arasındaki takas ve mahsuplaşma işlemlerinin gerçekleştirildiği ödeme sistemidir.

World Programı ile birlikte pazardaki en büyük iki kredi kartı programından biri olması, işyerlerinin Bonus kredi kartları ile taksitli işlemlere aracılık edememesinden kaynaklı olarak karşılaşacakları ciro ve müşteri kaybının büyüklüğünü ortaya koymaktadır. Ayrıca enflasyonist dönemlerde tüketicilerin tek çekim ödemeyi tercih etme eğilimi düşerken taksitli ödeme yönündeki talebi artış göstermekte ve işyerleri nezdinde taksitli işlemlerin bu işyerlerinin toplam cirolarının içindeki payı artabilmektedir. Bu yönüyle GARANTİ'nin İYUK m. 11 başvurusunda öne sürdüğü *bir aylık bekleme süresinin işyerlerine etkisinin önemsiz düzeyde kalacağı ve tüketici mağduriyetine yol açmayacağı* yönündeki iddiası gerçeği yansıtmamaktadır⁵.

- (13) Bu doğrultuda bir aylık bekleme süresi boyunca işyerlerinin taksitli ödeme gerçekleştirememesinin, meydana getirdiği müşteri ve ciro kaybı tehlikesi nedeniyle işyerleri için ciddi bir geçiş engeli/maliyeti oluşturduğu değerlendirilmiştir. Dolayısıyla bir Bonus üye işyeri, hâlihazırda çalışmakta olduğu banka veya ödeme kuruluşu ile arasındaki üye işyeri ilişkisini sonlandırmak istese dahi bekleme süresinin doğurduğu maliyetten ötürü başka bir banka veya ödeme kuruluşu ile çalışmaktan imtina edebilecektir. Bu durum da nihayetinde bir üye işyerinin Bonus Programına ilk kez dâhil olduğu dönemde tercih ettiği banka veya ödeme kuruluşunu değiştirme imkânını büyük ölçüde ortadan kaldırmakta ve bankaları/ödeme kuruluşlarını üye işyeri nezdinde fiili olarak münhasır sağlayıcı konumuna getirmektedir. Bu noktada Bonus Sözleşmelerinde bir üye işyerinde sadece tek bir Bonus bankasının Bonus özellikli POS bulundurabileceğinin hüküm altına alındığı dikkate alındığında, bir aylık bekleme sürelerinin pazarda işyerleri ve kart hamilleri açısından doğurduğu olumsuz sonuçların etkisinin ne denli yüksek olacağı izahtan varestedir.
- (14) Öte yandan başvuru sahibi tarafından ileri sürülen bedavacılık iddialarına yönelik olarak da açıklamalarda bulunulması önem arz etmektedir. Başvuru kapsamında, Bonus Programında yer alan bankaların bir işyeriyle anlaşma yapması durumunda, bu işyeri için medya, kampanya ve fiyatlama gibi önemli harcama kalemlerine katlandığı ve bu durumun da bedavacılık sorununa yol açtığı ifade edilmektedir. Ancak gerekçeli Kurul kararında yer verildiği üzere, ilgili mevzuat kapsamında üye işyerinin fesih talebinde bulunulabilmesinin otuz günlük ihbar süresine bağlanabilmesi, bekleme süresi olmaksızın işletilebilecek fesih ihbar süreleri, ihtar sürelerinde geçmiş dönemde yapılan kampanya yatırımlarının kurtarılması için gerekli çalışmaların yürütülebilmesini mümkün kılmaktadır. Kaldı ki bir Bonus bankası ile bu bankanın üye işyeri arasında ortak mutabakatı gerektiren kampanyalar kapsamında tarafların ilgili kampanyanın etkinliğine ters düşebilecek, taraflardan birinin sebepsiz zenginleşmesine neden olabilecek veya kampanyanın tesisine ilişkin taraflar arasındaki sözleşmeye aykırılık teşkil edebilecek hususların, ticaret hukuku ve borçlar hukuku genel hükümlerine göre çözüme kavuşturulması da mümkündür.
- (15) İlaveten, başvuru kapsamında ileri sürülen bedavacılık sorununun somut verilere dayanmadığı ve bu durumun Bonus programının işleyişini sekteye uğratacak ölçüde ciddi bir etki yaratmayacağı değerlendirilmiştir. Nitekim söz konusu başvuru kapsamında sunulan veriler incelendiğinde; 2024 yılı içerisinde GARANTİ'nin Bonus kartı ile gerçekleştirilen taksitli alışverişlerin yalnızca %(.....)'lık kısmının Bonus'un

⁵ İlaveten, Bonus markalı kredi kartları ile 2023 yılında yapılan toplam harcamaların %(.....) taksitli işlem olması, taksitli işlemlerin üye işyerlerinin ciroları içinde kayda değer bir paya sahip olduğunu göstermiştir.

taksit kampanyaları kapsamında gerçekleştiği, Bonus kart sahibi müşterilerin yalnızca %(.....)'sının ödül kampanyalarından, %(.....)'inin ise taksit kampanyalarından yararlandığı görülmektedir. Ayrıca 2024 yılsonu itibarıyla Bonus kart kullanıcılarına sağlanan toplam ödül miktarının, tüm Bonus programı içerisindeki toplam işlem cirosunun yalnızca %(.....)'unu oluşturduğu belirtilmektedir.

- (16) Bu veriler ışığında, taksit ve ödül kampanyalarından yararlanan müşteri oranının toplam müşteri tabanı içinde oldukça sınırlı bir seviyede kaldığı ve kampanya kaynaklı taksitli işlemlerin toplam taksitli işlem hacmine etkisinin düşük olduğu anlaşılmıştır. Paralel olarak, Bonus kart kullanıcılarına sağlanan toplam ödül miktarının da toplam işlem cirosu içerisinde çok küçük bir orana tekabül ettiği görülmüştür. Dolayısıyla, kampanya kapsamında sağlanan ödül ve taksit imkânlarının sistem genelinde yaygın bir kullanım alanı bulmadığı, bu çerçevede “bedavacılık” olarak nitelendirilebilecek bir durumun ölçüsüz boyutlara ulaşmadığı/ulaşmayacağı ve sistemin işleyişine zarar verecek mahiyette olmadığı/olmayacağı mütalaa edilmiştir. Sonuç olarak başvuruda yer alan bedavacılık iddiası, Bonus Platformu özelindeki kampanyalar/ödülleri bakımından gerek işlem hacmi gerek müşteri katılımı gerekse verilen ödül miktarı yönüyle değerlendirilmiş ve platformun genel dengelerini bozacak veya platform üyelerinin kampanya/ödül kurgularını zayıflatacak ölçüde bir tehdit unsuru olarak vücut bulmadığı kanaatine varılmıştır.
- (17) Nitekim bekleme sürelerine ilişkin olarak GARANTİ dışındaki Bonus bankaları tarafından sunulan görüş ve değerlendirmelerde de genel olarak ilgili sürelerin kaldırılmasının programın işleyişine yönelik olumsuz bir etkisinin olmayacağı ve Bonus bankaları arasındaki rekabetçi sürece katkıda bulunacağı belirtilmiştir. Bu çerçevede ilgili bankalar tarafından genel olarak; Bonus Programı kapsamından çıkmış bir işyerine Bonus Programı kapsamında hizmet sunulması için bir aylık sürenin geçmesinin beklenilmesinin günümüz çalışma şartlarına tamamen aykırı olduğu, tüketicilerin ve üye işyerlerinin bu süre dahilinde Bonus Programının avantajlarından (taksitli satış, artı taksit, puan kazanımı ve kullanımı) mahrum kaldığı, bu durumun üye işyerleri ve tüketicilerin tercihlerinin kısıtlanmasına neden olduğu, anılan sürenin kaldırılmasının rekabeti ve hizmet kalitesini artıracak ve programın istikrarına yönelik esaslı bir negatif etki yaratmayacağı hususları ifade edilmiştir.
- (18) Diğer taraftan, GARANTİ tarafından ilgili bekleme sürelerinin, Bonus Programının etkinliği ve büyümesi için gerekli ve ölçülü olduğu yönündeki argümanlara da katılmak mümkün değildir. Nitekim ilgili Kurul kararında Bonus Sözleşmelerinde öngörülen her bir sınırlamanın Bonus Programı ile ortaya çıkacak etkinlik artışları için elzem olup olmadığı titizlikle incelenmiş ve bu kapsamda örneğin üye işyerlerinde sadece tek bir Bonus bankası tarafından hizmet sunulmasına yönelik sınırlamalara muafiyet tanınmıştır. Öte yandan bir aylık bekleme süresi boyunca hiçbir Bonus bankasının hâlihazırda Bonus POS’u hizmeti almayan bir işyerine hizmet sunamaması, pazarda etkinlik artışı ile ilişkilendirilemeyecek şekilde ve pazarda göz ardı edilemeyecek seviyede rekabetin sınırlandırılmasına sebep olmaktadır. Bu doğrultuda, ilgili Kurul kararında detaylı şekilde ele alındığı üzere, bu sınırlama olmaksızın da program kapsamında öngörülen faydaların sağlanabileceği, bu sebeple bekleme süresine yönelik uygulamanın muafiyetin ilk iki koşulunun sağlanması için rekabeti en az sınırlayıcı yöntem olarak görülemeyeceği değerlendirilmiştir.

- (19) Yukarıda yer verilen bilgi ve değerlendirmeler ışığında, İYUK'un 11. maddesi kapsamında yapılan başvuruda, Kurulun almış olduğu karardan bu yana yapılan değerlendirmeyi etkileyebilecek yeni bir argüman sunulmadığı yahut önceki kararın alındığı koşulları etkileyebilecek yeni bir hukuki veya ekonomik gelişmenin bulunmadığı anlaşıldığından Kurulun 12.12.2024 tarihli ve 24-53/1172-505 sayılı kararının değiştirilmesini, kaldırılmasını yahut geri alınmasını gerektirecek bir gerekçe olmadığı ve bu nedenle söz konusu başvurunun reddedilmesi gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (20) Yapılan yeniden değerlendirme sonucunda; İYUK'un 11. maddesi kapsamında 12.12.2024 tarihli ve 24-53/1172-505 sayılı Kurul kararının kaldırılmasına, geri alınmasına, değiştirilmesine veya yeni bir işlem yapılmasına yer olmadığına gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.